

Mottagare
Regionstyrelsen

Årsredovisning 2022

Förlag till beslut i regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

1. Årsredovisning 2022 fastställs.
2. 185,6 mnkr reserveras till resultatutjämningsreserven (RUR)
3. Särredovisning för VA verksamheten 2022 fastställs

Sammanfattning

Årsredovisningen är upprättad enligt de krav som ställs i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

2022 är tredje året som de 18 målen i koncernstyrkortet följs upp. Målen har bedömts utifrån graderingen inte uppfyllt, delvis uppfyllt, i hög grad uppfyllt eller helt uppfyllt. De nio målen i verksamhetsperspektivet är liktydiga med målen för god ekonomisk hushållning. Målen är långsiktiga och gäller till 2023. Sammantaget görs bedömningen att god ekonomisk hushållning uppnås.

Av de nio målen i verksamhetsperspektivet är samtliga finansiella mål helt uppfyllda. Mål 13 ”Region Gotland präglas av en tillitsbaserad kultur” och mål 15 ”Region Gotland är en hälsofrämjande organisation där det aktiva förebyggande arbetsmiljöarbetet är i fokus” bedöms i år som i hög grad uppfyllt medan mål 14 ”Region Gotland lyckas kompetensförsörja genom aktivt och strategiskt arbete” är delvis uppfyllt. Kompetensförsörjningen är fortsatt en utmaning och bristyrken finns inom flera uppdrag.

Samtliga mål inom målområde kvalitet bedöms som delvis uppfyllda. Flera resultat är positiva men för att nå en högre måluppfyllelse behöver bland annat arbetet med att öka tillgängligheten till Region Gotland samt möjlighet till medskapande stärkas. Det behöver finnas en variation av kontaktvägar till regionen både analoga och digitala och det finns fortsatt behov av att öka kunskapen och medvetenheten om medskapande i hela organisationen. För att klara framtida välfärdsutmaningar behöver arbetet med att utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete och ett processorienterat arbetssätt fortsätta. Det finns potential att öka effektiviteten utan att minska på kvaliteten.

Av målen i samhällsperspektivet bedöms samtliga mål förutom ett som delvis uppfyllda eller i hög grad uppfyllda. Mål 2 ”Befolkningen har likvärdiga förutsättningar för god och jämlik hälsa och alla barn har goda uppväxtvillkor”

är ej uppfyllt. Det är det enda mål som inte är uppfyllt i årets uppföljning. För att förbättra måluppfyllelsen behövs ett fortsatt ensträckt arbete med mer fokus på främjande och förebyggande arbete och samverkan kring grupper i utsatt situation. Nämnderna behöver ha fokus på jämlikhet i grunduppdragen samt tydliga mål och aktiviteter.

Årets resultat för koncernen uppgår till 367 mnkr och Region Gotlands resultat uppgår till 237 mnkr. Den främsta orsaken till det positiva resultatet i regionen är att skatteintäkter, inkomstutjämningsbidrag och riktade statsbidrag ökat mer än förväntat.

Utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag avgör hur mycket nettokostnaderna kan öka för att bibehålla en god ekonomisk hushållning och en god ekonomisk ställning. Under 2022 ökade skatteintäkterna och de generella statsbidragen 5,8 % och nettokostnaderna ökade 5,0 %. Under den senaste femårsperioden har den genomsnittliga utvecklingen för nettokostnaderna inklusive finansnetto varit 4,3 % medan motsvarande siffra för skatteintäkter och utjämningsbidrag varit 5,0 % vilket bidragit till en starkt ekonomisk ställning.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 284,6 mnkr och enligt regelverket kan 185,6 mnkr reserveras till resultatutjämningsreserven 2022. Maximal RUR får uppgå till högst 10 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. Efter årets reservering uppgår den totala resultatutjämningsreserven till 364,2 mnkr. Medel från en resultatutjämningsreserv kan användas framåt för att vid behov utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen visar att den i huvudsak är tillfredsställande även om ett antal brister rapporterats. För 15 av de 38 kontrollerna har konstaterats någon form av brist och åtgärder har vidtagits. Under 2022 har 4 externa granskningar skett av den interna kontrollen. Revisorerna gör den sammanfattande bedömningen att regionstyrelsens och nämndernas arbete med intern kontroll inte är fullt ut tillräckligt. Granskningen visar att regionstyrelsen och majoriteten av nämnderna har ett i stort sett fungerande arbete med intern kontroll men att det finns utvecklingspotential. Strategier för återrapportering, arbete med riskbedömningar och kontinuerlig översyn av riktlinjer och rutiner är några exempel på område som kan utvecklas och förbättras.

Ärendebeskrivning

Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning styr upprättandet av årsredovisningen.

Årsredovisningen ska enligt kommunallagen senast 15 april upprättas av regionstyrelsen och därefter godkännas av regionfullmäktige. Revisorerna ska bedöma om resultaten är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

I årsredovisningen finns även en särredovisning av VA som har upprättats enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Region Gotland har ett regelverk för resultatutjämningsreserv (RUR). Om regionens eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser är positivt, kan den del av antingen årets resultat eller årets resultat efter balanskravsjusteringar överstigande 1 % av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag reserveras till RUR. För 2022 innebär det att den del av resultatet efter balanskravsjusteringar som överstiger 63,0 mnkr kan reserveras. Maximal RUR får uppgå till högst 10 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 284,6 mnkr. Maximal reservering till RUR 2022 är 221,6 mnkr. En rättelse av väsentligt fel 2020 och 2021 har gjort att jämförelsetal omräknats för dessa år. Konsekvensen av detta är att reservering till RUR blivit 36 mnkr för hög. För att justera detta så reserveras i bokslut 2022 inte 221,6 mnkr utan 185,6 mnkr och innebär då att RUR blir korrekt. För att få disponera medel ur resultatutjämningsreserven krävs att utvecklingen av rikets skatteunderlag är lägre än den genomsnittliga ökningen de senaste tio åren samt att resultatet efter balanskravsjusteringar är negativt.

Revisorerna har i samband med bokslutet genomfört en grundläggande granskning för att bedöma om nämnder och styrelse har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Sammantaget bedöms styrelsen och nämnderna ha en delvis bristande måluppfyllelse och intern kontroll. Revisorerna konstaterar att endast 3 nämnder har bedömt något mål som helt uppfyllt.

Barn- och utbildningsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt tekniska nämnden antog sin intern kontrollplan sent innevarande år vilket bedöms som en brist. Optimalt är att anta planen i god tid, antingen innan året börjar eller i varje fall under första kvartalet.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen att arbeta aktivt för framtagande av intern kontrollplan samt uppföljning av intern kontroll så att alla nämnder arbetar likvärdigt. Vidare rekommenderar revisorerna regionstyrelsen att implementera den nya styrmodellen så att alla nämnder arbetar likvärdigt.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionstyrelsen att fastställa årsredovisningen och överlämna den till regionfullmäktige.

Den grundläggande granskning som revisorerna gjort ger en bra bild av uppföljning och kontroll i nämnderna och är ett underlag för regionstyrelsens uppsiktsplikt. I regionstyrelseförvaltningens uppdrag ingår att säkerställa att alla förvaltningar arbetar systematiskt med intern kontroll. Det arbetet pågår utifrån de nya riktlinjer som regionfullmäktige beslutade om under föregående år. I nuvarande styrmodell med 18 gemensamma mål är måluppfyllelse på nämndnivå mycket svårt att bedöma. Detta faktum är en av delarna som diskuterats och omhändertagit i arbetet med den nya styrmodellen.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport. Grundläggande granskning 2022 2023-02-22
Nämndernas verksamhetsberättelser inklusive uppföljning av intern kontroll

Regionstyrelseförvaltningen

Torsten Flemming
tf Regiondirektör

Skickas till

Årsredovisningen expedieras till samtliga nämnder samt Gotlandshem